

# Răspunsuri la probleme eclesiologice referitoare la sfânta îngrădire (sau întrerupere a pomenirii)

Sfântul Munte Athos tace și face aceasta cu înțelepciune și cu discerământ, vorbind doar atunci când este nevoie și pentru că este necesar. Monahismul aghiorit nu se mișcă fără rost, când și cum vor unii, de dragul spectacolului și al lipsei de ocupație, spre a face demonstrație de cunoștințe, pe internet sau oriunde altundeva...

Încă din primul moment al binecuvântatei și cătuși de puțin facilei noastre îngrădiri, în mijlocul unor voci extreme, al acuzațiilor și al insultelor din partea ecumeniștilor și a tovarășilor noștri de drum, naivi sau nu, noi am păstrat cu mult curaj și indiferent de consecințe ceea ce am spus, încă de la bun început, în *Mărturisirea de credință*, adică în însuși textul referitor la această îngrădire a noastră.

La început am fost lăudați, fără ca țelul acțiunilor noastre să fie acesta, de către toți cei care au avut legătură cu îngrădirea (întreruperea pomenirii); aceasta însă a fost numai la început... Continuarea a fost cea așteptată: calomniile, injurii (au fost auzite din partea multora cuvinte necuviincioase pentru schima monahală...), iar în același timp am avut de înfruntat și înfruntăm continuu o campanie de acuzații nefondate și de falsă informare din partea unor cunoscuți și a unor necunoscuți.

Toate acestea, rețineți, se întâmplă în mijlocul **prigoanei** din partea conducerilor mănăstirilor, care i-a făcut pe unii părinți bătrâni, dar și pe monahi mai tineri, să își ia rasa și să plece din mănăstirile lor de metanie. Însă se pare că nimic nu poate să îi sperie pe anumiți *luptători ai tastaturii*, care în mod gratuit și în deplină siguranță în casele lor aruncă acuzații grave, atacând pe oricine are ghinionul de a nu fi de acord în vreo problemă cu ei. Pregătirea lor teologică modestă – cu indulgență spus – este vădită de nivelul și stilul textelor lor, în vreme ce ei se laudă pe sine ca fiind *teologi*. Sfinții Părinți învață care sunt premisele teologisirii, să facă efortul *luptătorii* auți în vedere, precum și adepții lor, să le afle...

Un exemplu recent este atacul straniu de coordonat – din punct de vedere cronologic – al lui Ioannis Rizos și al lui Panaghiotis Televantos împotriva noastră, pentru care și acest îndemn al Evangheliei („*De-ți va greși fratele tău, mergi, muștră-l numai între tine și el. Și de te va asculta, l-ai câștigat pe fratele tău. Iar de nu te va asculta, ia cu tine unul sau doi, pentru ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot ce se spune. Și de nu-i va asculta nici pe ei, spune-l Bisericii; iar dacă nici de Biserică nu va asculta, să-ți fie ca un păgân și ca un vameș*” – Matei 18, 15-17) a fost chinuitor de lent... Pozițiile acuzatorilor noștri în alte probleme sunt identice, în timp ce în altele constituie literalmente lucruri diametral opuse, făcându-i pe aceștia să fie... *cele două extreme*. Amândoi au dovedit că **NU** îi interesează nicio discuție într-un mod potrivit, ci ei vor *să spună Bisericii* ceea ce au de spus, confundând spațiul public al internetului cu Biserica...

Orice contradicție cu ei desigur nu are un caracter personal (îi cunoaștem foarte puțin, chiar aproape deloc) și acest prilej constituie o **ocazie** pentru a analiza pe larg probleme teologice din cadrul spațiului antiecumenist.

În esență, avem de observat de la început să toți acești buni frați care astăzi ne acuză au laudat *Mărturisirea* noastră *de credință* atunci când ea a fost pusă în circulație (august, 2016), fără măcar să facă efortul, așa cum se dovedește, de a o citi. Astăzi suntem calomniați, cu cele mai grave acuzații, cele de **schismă** și de **erezie**(!), pentru că noi am făcut „*greșeala*” de a cere cu insistență, atât în mod public, cât și personal, concentrarea eforturilor puterilor antiecumeniste **exclusiv întru abordarea teologică** a blestematului ecumenism și nu amestecarea unor probleme **secundare** și desigur într-un mod cu totul prematur și greșit (adică public, fără o luare de poziție precedată de sfătuiri atente).

Există lucruri pe care este bine să le știe toți, există însă și probleme care fără o sfătuire necesară și atentă sunt periculoase pentru a fi făcute public. Desigur, ne referim la probleme **teologice**. Factorii care cereau, așa cum se vede deja clar din cele întâmplate, promovarea și impunerea părerilor lor personale sunt prezentați după aceea ca cinstitori ai tradițiilor patristice, fiind însă în antiteză totală cu Sfinții Părinți, ale căror scrieri sunt pline de scrisori **personale** despre probleme fundamentale (sau nu), care preocupau pliroama bisericească. Ce contradicție cu *furtuna* de pe internet din prezent a teologilor tastaturii și a luărilor lor publice de poziție...

Chiar și în mijlocul unor împrejurări potrivnice care s-au creat vom încerca sub forma acestui referat să facem prezentarea luării noastre teologice de poziție pe care am avut-o **de la început** în legătură cu abordarea acestor chestiuni.

## 1. Lupta în ”interiorul” și ”în afara” Bisericii

De la început au existat diferențieri în problema spinoasă a luptei *în interiorul* și *în afara* Bisericii. În esență, **abandonând** în parte **lucrarea principală** a acestei perioade de după adunarea din Creta, aceea a demascării pseudo-sinodului și a noii teologii eretice care a fost dată acolo, unele cercuri (ale lui Televantos ș.a.) au început direct polemica despre caracterul **obligatoriu** sau **facultativ** al Canonului al XV-lea al Sinodului I-II din vremea Sfântului Fotie cel Mare (861), făcând aceasta în spațiul public al internetului, de parcă ai zice că teologia este o problemă ușoară de *life-style* (stil de viață, ce este la modă etc – n.trad.)...

Acest punct sensibil, legat direct de acțiunea bisericească binecuvântată și stabilită canonic a **îngrădirii** (adică a întreruperii pomenirii episcopului care propovăduiește în mod eretic), fără o studiere profundă și cu atât mai mult fără discutarea lui, a luat într-o perioadă de timp extrem de **scurtă** locul central în *discuțiile* și în comentariile publice de pe internet, de obicei de tip forum.

Unii nu înțeleg că discutarea problemelor teologice presupune nu numai *cunoștințe*, ci și curățire de patimi împreună cu frica de Dumnezeu, pentru că este ușor pentru cineva să deraiereze spre pierderea mântuirii lui, cât și a celor ce posibil să îl urmeze pe acesta. Rezultatul a fost smintirea și confuzia din ce în ce mai mare a multor dintre credincioși, care din păcate se lasă *informați* exclusiv de ceea ce scrie cutare sau cutare comentator de pe internet... Oricum, se vede clar că **scopul acestor cercuri strâns unite între ele este răspândirea confuziei printre ortodocși**. Accentuăm faptul că una este informarea despre acțiunile ecumeniștilor și despre înșelările lor teologice, pe care o lăudăm, și altceva este introducerea unor probleme la momentul oportun, cu caracter strategic, **cu care nu este permis nimănui să se „joace”, spre distrugerea sufletelor turmei lui Hristos**. Noi suntem datori să ne concentrăm atenția asupra acestor probleme cu caracter pastoral, pentru că Sfântul Munte Athos (și poate să o nege cine vrea), **PĂSTOREȘTE** (cu titlu consultativ, de a sfătui) nu numai la nivel parohial, ci **UNIVERSAL**.

După aceste explicații obligatorii răspundem că încă din *Mărturisirea* noastră *de credință* am clarificat că: *„lupta bisericească pe care ne-o asumăm are loc mai întâi de toate din motive de natură soteriologică, rămânând credincioși eclesiologiei tradiției ortodoxe patristice și, datorită acestui fapt, rămânând în cadrul Trupului Bisericii Ortodoxe. Nu purcedem la înființarea unei alte „biserici”, departe de noi această blasfemie, nici nu înaintăm spre vreo grupare episcopală stilistă.*

*Rămânând fideli Simbolului de credință ortodox noi rămânem pur și simplu CREȘTINI ORTODOCȘI și mărturisim adevărul continuu patristic mântuitor pe care l-am primit că Biserica Ortodoxă este Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică. Condamnăm și anatematizăm panerezia ecumenismului intercreștin, interreligios, sincretist, precum și hotărârile așa-numitului „Sfânt și Mare Sinod.” Orice altceva va circula în numele nostru va constitui o calomnie nerușinată.”*

Prin urmare, loviturile de tun ale lui Televantos că – chipurile – am ieșit din granițele Bisericii ca niște noi novațieni (!), devenind astfel schismatici, primesc răspuns prin textul de mai sus. Fie le place unora sau nu, Sfintele

Canoane sunt **obligatorii**, lucru care pentru **cei care ne-au lăudat a fost cunoscut din prima clipă**, atunci când ne-au elogiat și l-am repetat și la conferința reușită de la Oreokastro (lângă Tesalonic).

Domnule Televantos, nu noi suntem cei care ne-am schimbat ideile referitoare la acest subiect, **alții sunt**, căutați-i și îi veți găsi... Referitor la diagnosticul pus de dvs despre câți episcopi care propovăduiesc erezii sunt în Biserica Greciei (cu adevărat, oare câți sunt însă în Biserica Ciprului, îl întrebăm pe cipriotul Televantos...?), îl lăsăm la aprecierea credincioșilor care au cunoștință de evenimentele petrecute după adunarea de la Kolimbari.

Să amintim în treacăt că la votarea care a avut loc în urmă cu câteva zile pentru ocuparea a două tronuri episcopale, cele 34 de voturi (ale „*ortodocșilor*”, potrivit lui Televantos), pe care le-a primit alesul arhiepiscopului, protosinghelul Sfintei Mitropolii de Dimitriada, cunoscut pentru luptele lui „*mărturisitoare*” (de fapt un foarte activ ecumenist, lucru arhicunoscut în Grecia – n.trad.)... cum vom înțelege aceste voturi (nu că ceilalți 42 de episcopi sunt mai buni...), ca fiind cele ale unor ortodocși sau ale unor ecumeniști?

Iar dacă exceptăm cazul unui monah și al unui cleric (amândoi trecuți la cele veșnice), care fără a face recurs la tradiția canonică bisericească și făcând uz de argumente care li se păreau logice (identificând în mod lipsit de metodologie sensuri și cuvinte sub forma omonimiei) și scoțând concluzii invalide din punct de vedere logic, Biserica a înțeles totdeauna Sfintele Canoane cele poruncite prin Duhul Sfânt ca fiind **obligatorii**.

Iar argumentul despre diferența între canoane pe baza existenței epitimiei (pedepsei) sau nu îl anulează însuși Sfântul Nicodim Aghioritul, încă din comentariile lui introductive la Pidalion (conform ediției *Astir*, 1957, p. 19). În fine, să notăm mențiunea Cuviosului Nicodim referitoare la acordul celorlalte Sfinte Canoane cu Canonul 15 al Sinodului I-II Constantinopol, în care menționează Canonul 2 al Sinodului de la Antiohia (la care trimit și Cuvioșii Martiri și Mărturisitori Aghioriți din vremea patriarhului latinofron Ioannis Vekkos), care pe scurt hotărăște că cel care se împărtășește cu cei făcuți de Canon de neîmpărtășit (cu ereticii), va fi și el prin aceasta neîmpărtășit. Este mai clar ca lumina soarelui cine îi urmează pe Sfinții Părinți și învățătura permanentă a Bisericii și cine urmează învățături noi, lipsite de mărturii patristice.

În final trebuie să observăm introducerea **relativismului** în înțelegerea Sfintei Tradiții, după modelul teologiei ecumeniste, lucru care arată **înrobirea** teologiei academice față de principii străine de ortodoxie (cât și a celor care teologhiesc după ce au „*împrumutat*” principiile fundamentale de la această teologie ecumenistă), având drept consecință faptul că se luptă împotriva ereziei folosindu-se (și) arme eretice. Desigur, nu spunem că toți cei care îl urmează pe Televantos sau pe alții asemenea lui, în necunoștință de cauză față de consecințele teologice, au un cuget eretic, însă ar fi bine să studieze cu atenție întreaga Sfântă Tradiție și numai după aceea să ia o hotărâre.

## B. Despre ”vechiul” calendar

Așa precum mărturisește o mulțime de surse ecumeniste, schimbarea calendarului a constituit o **hotărâre cu caracter strategic** a ecumeniștilor dinaintea noastră, spre slujirea planului lor referitor la o religie universală. În legătură cu aceasta nimeni dintre cei care vor să fie ortodocși **NU** are o altă părere, ci este de acord cu aceasta. Mărturiile din sursele ecumeniste au fost prezentate în mod amănunțit de mulți, nu e nevoie aici să le repetăm, este de ajuns ca cineva să recurgă, alături de alte mărturii, la referatul părintelui Teodoros Zisis de la conferința organizată de Sfânta Mitropolie de Pireu, desfășurată înainte de adunarea de la Kolimbari (Creta).

Calendarul a scindat *de facto* Biserica (aici vrem să spunem separarea ortodocșilor între ei), de aceea și după evenimentele „*conferinței*” (congresului) de inspirație masonică a lui Metaxakis, precum și după cele petrecute în anul 1924, s-a hotărât ca această problemă să fie rezolvată în mod definitiv la sinodul ecumenic care pe atunci era în stadiul de planificare (așa cum, de exemplu, s-a convenit și s-a consemnat în procesele verbale sau analele – date publicității de curând – ale Congresului Panortodox din anul 1930, desfășurat în Sfântul Munte Athos).

Schisma nu a fost abordată până acum sinodal la nivel panortodox (cu toate că deja ea există în toate

Bisericile locale care au adoptat calendarul „nou”) și după cele desfășurate la Kolimbari probabil că mergem spre o schimbare a pascaliei (adică spre ceva și mai grav: schimbarea modului de prăznuire a Învierii Domnului – n.trad.)... Niciodată nu s-a spus, cel puțin de către oameni serioși, că inovația nu sunt numai cele 13 zile (diferență), ci că este afectată unitatea liturgică a Bisericii.

Nu vom intra în labirintul disputelor pe această temă, nu numai pentru că nu este scopul acestui studiu, ci pentru că **profunda noastră convingere** este că problema calendarului este legată de întreaga problemă a panereziei ecumenismului, prin urmare **se cuvine** ca ea să fie abordată la sinodul ecumenic **ortodox**, când se va întruni acesta.

Au avut sau nu dreptate credincioșii care s-au îngrădit în anul 1924 de ierarhia inovatoare (și nu, desigur, de Biserică, așa cum susțin diferiți adepți ai episcopocentrismului lui Zizioulas)? În măsura în care s-au îngrădit datorită inovației referitoare la Tradiție (adică la caracterul liturgic al unității bisericești, care firește că este legat de calendar) au procedat **corect**, devreme ce au rămas în „granițele” (limitele) pe care le stabilește Canonul 15 al Sinodului I-II Constantinopol.

Problemele încep de la predominarea graduală a părții „rigide” (extremiste) din cadrul celor pe vechiul calendar (așa cum au fost ei numiți în mod batjocoritor, desigur datorită **prigoanei sălbatice** și cu adevărat dioclețiene (ca cea împotriva creștinilor, din vremea împăratului roman Dioclețian – n.trad.) pe care a dezlănțuit-o împotriva lor Hrisostom Papadopoulos, arhiepiscopul de atunci al Atenei, care a fost și arhitectul schimbării, în mod viclean, așa cum l-au acuzat atunci anumiți ierarhi sinodali credincioși.

Faptul că s-a ajuns până la **călcarea în picioare(!) a Sfințelor Daruri** de către conducătorii prigonitori, **tunderea bărbii** preoților, **exilurile** (de exemplu, cele ale părinților aghioriți), **uciderea** (Ecaterinei Routis) etc au condus – împreună cu alți factori – la adoptarea (de către minoritatea) a părerii **greșite despre taine invalide** a celor de pe „nou”. Patosul și extremismul au sufocat vocile cumpătate din ambele părți, de pe vechi și de pe nou, cu rezultate catastrofale pentru pacea și unitatea Bisericii. Hotărârea creării unei ierarhii de către stiliști și hirotoniile de episcopi a constituit lovitura finală în acest caz. De atunci schismele și scindarea membrilor stiliști constituie moștenirea dureroasă a unei lupte care a fost onestă la început...

**Poziția noastră** este că până în anul 1935 (an al creării primului sinod al stiliștilor), îngrădirea credincioșilor ortodocși a fost **cea corectă și cuvenită din punct de vedere canonic** și în cadrul limitelor pe care le stabilește Canonul 15 al Sinodului I-II Constantinopol. **Nu mai este valabil același lucru și după anul 1935**. Acuzațiile stiliștilor referitoare la nevoia existenței unei „ierarhii” nu conving decât dacă într-adevăr Tainele celor de pe calendarul nou sunt invalide (o, ce blasfemie!). Stiliștii, bine intenționați de altfel, nu înțeleg că existența unor „sinoade” înseamnă exact acest lucru: taine invalide ale celui cu care nu ești în comuniune. **Îngrădire de erezie nu mai există în cazul stiliștilor** – să ne ierte frații care țin calendarul vechi – devreme ce nu s-au îngrădit de episcopul lor inovator, ci deja au episcopul lor propriu.

Care este ipostasul eclesiologic al stiliștilor? Unii fanatici stiliști care sunt pe calendarul nou (deja există și așa ceva!) consideră **invalide** tainele stiliștilor de pe calendarul vechi, devreme ce aceștia s-au rupt de *Biserică*. Dacă „*Biserica*” (**identificând** – în sensul eretic propovăduit de Zizioulas – întreaga Biserică cu ierarhia ei) este inovatoare (în sensul rău al cuvântului, al abaterii de la calea ei dreaptă) nu îi interesează (la fel ca și pe ecumeniști, care vorbesc, de exemplu de „*preafericitul papă*” etc).

**Nu pot însă inovatorii (cei care au introdus inovații) să îi judece pe cei care nu inovează!** Acesta este motivul care face necesar un Sinod Ecumenic Ortodox, adică soluționarea tuturor problemelor legate de ecumenism. În orice caz, realitatea este că toți „*episcopii*” stiliști sunt deja **și ei răspunzători, adică trebuie să dea seama** în fața Sinodului Ecumenic Ortodox.

Episcopii care vor convoca acest Sinod vor fi cei care se vor **întoarce**, datorită creșterii treptate a luptei anticumeniste, dintre ierarhii oficiali ai Bisericilor Ortodoxe locale, așa cum s-a întâmplat și în cazul Sinodului al VII-lea Ecumenic. Numai atunci va fi condamnată în mod definitiv erezia și se vor discuta problemele referitoare

la Taine. **Până atunci nu ne este îngăduit** (dacă avem elementara frică de Dumnezeu și nu vrem să blasfemiem) **să propovăduim, înaintea unei hotărâri sinodale, faptul că ar exista Taine invalide pe calendarul nou sau pe cel vechi.**

Aici suntem datori să clarificăm faptul că părerea despre taine invalide (fie provine de la stiliști, fie de la cei pe calendarul nou, fie de la cei „îngrădiți”) este legată de ideea despre **pierderea automată a harului**, care nu aparține Tradiției canonice ortodoxe, ci celei **papistașe**, care deja din secolul al XIII-lea este înregistrată în cadrul noii eclesiologii papistașe, care are ca fundament concepția francă despre primatul papal (în antiteză cu cea a papalității bizantine – explicație: francii au fost cei care i-au înlăturat prin violență pe episcopii ortodocși din Apus și așa a apărut apoi papalitatea eretică, interesată numai de puterea lumească – n.trad.).

Concepția respectivă (în latină documentul se numește *Latae sententiae*), care există și în noul Codice revizuit de canoane papistașe din anul 1983, este dezvoltată în canoanele 1321-1330. Conform acestei concepții, **NU** este nevoie de un sinod episcopal pentru o anumită categorie de păcate, căreia îi aparține și erezia, ci harul se ia în mod automat, ceea ce în cazul clericului înseamnă caterisirea lui automată.

Opunându-se unei asemenea concepții, Sfântul Nicodim Aghioritul a comentat că numai un sinod episcopal poate să caterisească, pentru că Sfintele Canoane nu acționează „*singure, de la sine*” (vezi în *Pidalion*, nota a doua la Canonul 3 Apostolic, pp. 4-5, în ediția greacă – este textul care apare și în studiul părintelui Sava publicat în urmă cu câteva zile despre Canonul 15 – n.trad.).

**Sfântul Nicolae Planas**, care slujea în ascuns și în bisericuțe de la marginea Atenei pentru creștinii care au rămas pe calendarul vechi și au fost prigoniți sau cei doi episcopi care au fost hirotoniți pe calendarul „vechi” și s-au întors la cel „nou” (fără nici o rehirotonire sau chiar hirotesie, în antiteză cu practica ereziarhului blasfemiator Bartolomeu de azi), pe nume: **Policarp Liosis** și **Hristofor Hatzis** (despre care se spun multe lucruri urâte pe net, din partea stiliștilor – n.trad.), care au adormit în Domnul ca mitropoliți **activi** ai Bisericii Greciei, deci Sfântul Nicolae Planas și cei doi episcopi să îi pondereze și să îi înfrâneze pe unii care sunt *mai mari decât împăratul...* (cu alte cuvinte, dacă ar fi fost invalid hirotoniți, invaliditatea fiind *pricinuită* de calendar, nu mai erau acceptați cei doi ierarhi ca membri cu drepturi depline ai Sinodului Greciei, atunci când au venit „*pe nou*” – n.trad.)

## Epilog

Având ca motiv agitația pe care au provocat-o Televantos și Rizos am prezentat credincioșilor care duc lupta cea bună care este clar poziția noastră. Creșterea graduală a luptei este întotdeauna scopul nostru, precum și înfruntarea teologică a ereziei și nu probleme de validitate-invaliditate etc. Să îi lăsăm pe episcopii Sinodului Ecumenic Ortodox (care se va întruni, prin voia Domnului – n.trad.) să hotărască, căci sunt **singurii** competenți să o facă. Tulburarea care se face de către unii slujește ecumenismului și îndepărtează ziua plină de bucurie a întrunirii Sinodului Ortodox. Să nu le facem hatârul vrăjmașilor credinței de a se bucura de poziții neteologice ale unora dintre noi și de mișcări de dezbinare în cadrul sfintei lupte contra ereziei.

Comitetul părinților aghioriți care au alcătuit acest răspuns:

**Gheron Sava Lavriotis**

**Iermonahul Hariton Aghioritul Monahul Epifanie Kapsaliotul**

**Notă:** Părerile monahului Macarie Kutlumusiatal îl reprezintă **exclusiv** pe el însuși, prin urmare nimeni să nu ne asocieze **deloc** cu ceea ce face sau spune el (despre taine invalide etc).

**Traducere din limba greacă  
de pr. Ciprian Staicu**